

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ג א מיי פ"ח מהלכות
גולה והכירה ה"י יג
סמך עשין עד תוש"ע ח"מ
י"ב סה עש"ק ו' וסעף י'
גא ב מיי"ס ה"י י' ופ"ק
חס עש"ה מודים
דחיישין לקנטולא וע"ש
מנ"מ:
גב ג ד תוש"ע ח"מ ס"י
סה עש"ק טו:

רבינו הגאון

אדם שבמא שטר שכתבו בו
קיום ב"ד לא יוציאו
עולמית, דחיישין שטא
פרוע הוא, דברי ר' י'
ויס"ל. והכמי אומי' ה"ן
הוא בחוקתו. וכל שטר
המוציא שטר שאין בו
קיום שלא יוציאו עולמית,
דחיישין שטא כ"ן ללות
ולא לזה. א"ב ר' אשיה,
מתלוות בשטתיהו אדוקין
במפס' ובחורף וכו'. ר'
יחנן אמי לעולם חולקין,
והוא קראי תורף בנייהו,
ואי"ג דמקמי גבוי דחד
לא יוציאו, אלא חולקי.

פ"י תורף, כדתנן בפרק כל
גט שנכתב שלא לשם
אשה כ"ן. (גיטין כו.)
הכות' טופסי גזיין צריך
שיטח מקום שם האיש
והאשה ומקום הנותן.
שטר מלוה, צריך שיטח
מקום המלוה ומקום הלוה
ומקום המעות ומקום הנותן.
זהו תורף, והוא שטר תופס.
וחי חולקין בשטר,
לא שיתחבטו, כי זהו
הפסד הוא, אלא דמי
חולקין. ודקלתיין וטרתיין
בה טובא, ואסיק' הכי
מיהו דתנן, ויהו ורובין של
גבי במה או אחד ורוב
ואחד נהגוי וכו' עד
וחולקי, הכי נמי דפלגי
לה ממש, בשלמי' בהמה
טוהרה חזיא לבישרא,
אלא בהמה טוהרה
אפסדה, אלא לדמי. וכן
הלכה. ואם היו שנים
אדוקין בשטר, זה בתורף
וחי בטופס. בשלמי' שם
המלוה והלוה והמעות,
יחנן לעמב ב"ן עשתי,
ואחד כ"ן אם אבר השטר
אין חוששין לו. אלא הנותן
שורצה להיות בידו לטורף
ממשעבדי, שמין כמה
שהו שטר שיש בו זמן,
רש לו לגבות ממשעבדי,
חזין לזה נכסיה בני
שארין וכן זמן שטרף
ממשעבדי, ואם אין בו זמן
אבר פמנו, ומה שעולה
בה השומא שקיל מי
שהתורף בידו, וכן הדין.
ו' יוחנן לא חלק אלא
בזמן שהתורף באמצע,
אבל בזמן שהו תופס
בתורף והו בטופס לא
חלק, שדמי כל השטר למי
שבידו התורף, והדין
כאשר פרשנו. ולדברי
הכל, כל דבר שאם ח"לק
יפסד, שמין אותו בדמים
וחולקין בדמים, כדתנן
בפרק שהתופסין (בבא
בתרא י"א), אין חולקין את
החצר עד שיהא בה כדי
לזה וכו' לזה וכו', ואסיק'
התם נכמי' (ג'י.) ת"ש זה
הכלל כל שאלו חלק
רשמו עליו חולקין אותו,
ואם לאו מעלין אותו
בדמים. א"ב, ר' יוסי אמי'

מאי שנא ליד דיין, לספרים דגרסי בשנויא והיכי דמי כגון דכמוז
ציה הנפק השמא לא דיע נפל ליד דיין דהיינו הנפק אללא
סבור דהיינו שהדיין מנאלו ולכן צעי מאי שנא דיין מאיש אחר
ולספרים דלא גרסי בתה הכי והיכי דמי כגון דכמוז ציה הנפק
ידע שפיר השמא נפל ליד דיין היינו
שכמוז צו הנפק ומיבעיא ליה מאי
שנא כמוז צו הנפק דלא יוציאו
לעולם הלא אם אין כמוז צו הנפק
נראה דכ"ש הוא שלא יוציאו עולמית
דאיכא למימר שמא כתב ללות ולא
לזה ומשני דלא מיבעיא קאמר:
בזמן שהבע"ל מודה יחזיר א"אשה.
דלא חיישין לקנינוא וליכא
למיחש לשמא כתב בניסן ולא נשא
עד תשרי א' דמנה ומאחסי משמענדי
מן האירוסין אף בלא כמנה דאירוסין
קלא אית להו ולקודס אירוסין ליכא
למיחש דכתב לה ומוספת נמי לאציי
דלמרה' עדיו במתומיו זמין לו א"ש
ו' אסי יעמד שסקהנה לה:
דחיישין ששתי בתובתו. ובלאו
איפוך לא מצי לאוקומא
דכ"י יוסי חייש לשתי כמוזות דא"כ
עודה תחת בעלה אמאי יחזיר לאשה
כשאין הבעל מודה:

מהלוקת. פרש"י דהיינו יחלוקו
דקאמר רשב"ג: והדין
עמו שלא לזה לפרש פלוגתא דכ"י
ורשב"ג א' משום דהייק קאמר אללא אחד
אדוק בטופס כ"ן משמע דהתם לא
פלגי זה אינו דגם שם אם אינו
מקיים לא שקיל לרבי מנדי:
דאית ביה זמן כמה שוה. פרש"י
דמעות ולזה ומלוה לא
שיימין דכמיני נמי בשטיה אחרונה
בטופס והוא עיקר דמתן (ב"ב דף קס"ה):
כמוז [צ"ן] מלמעלה מנה כ"ן ותימה
הא אין למדיין משטיה אחרונה ולכן
עושין חזרת השטר וממני' דכמוז
למעלה מנה לא מיירי בשטיה אחרונה א'
וגם פ"י דבעדים לא שיימין דרשב"ג
אית ליה מודה בשטר שכתבו אין
לרין לקיימו ופירושו תימה דלם
כשר חזמו שאינו תופס עדים כאליו
יש לו שטר בלא עדים א"כ לרשב"ג
נמי לא א"ש דכ"י דקצר דאין לרין
לקיימו מ"מ כשאין כלל עדי חתימה
פקול ועוד כמה עדיף תורף מטופס
כך השטר פקול בלא טופס כמו בלא
תורף דלם נמחק אפי' שיטה אחת
מן השטר הוא פקול אללא ודאי יש
לומר דכמה שהשטר נפסל אין שמין
דכך שוה כשטופס שיטה אחת מן
הטופס כמו טופס לזה ומלוה ומעות
ועדים והשטר אינו כשר בלא זה כמו
בלא זה אללא זמן שהשטר כשר בלא
וזנו שמין כמה שוה וצירוסלמיש איכא
א"ר אלעזר הכל הולך אחר מי
שתפוס עדים ופליג אגמ' שלנו דמוצי'
וזמן וסובר דעדי מסירה כתי'¹¹

מאי שנא ליד דיין. מאיש אחר: הכי קאמר ואחר. שאינו לא לזה
ולא מלוה: שמאל שטר שנפל. כבר ליד הדיין, ומאי ניחא הך נפילה
דכתיב ציה הנפק: לא יוציאו מידו. לא לזה ולא מלוה עד שיצא
אלהו או עדים שרלו מיד מי נפל: לפירעון. שמא אמת טוען
הלוה שפרעו: ורבי יוסי לא חייש
לפירעון. דמאן דמהדרי ליה שטר
פרוע לאלמר וזכי ציה לקורעו ולא
משהי ליה: שהבעל מודה. שלא נמן
לה כמזבחה: אין הבעל מודה. שאמר
פרעמי ומדיי נפל: עודה תחת בעלה.
שלא גרשה: יחזיר לאשה. דלא עביד
איניש ליתן כמזבה קודם גירושין:
לרבי אספסה. מעות לרבות או
כספים מסר לה ליחוד כמזבחה
כשנשאה או לאחר מכאן שלא יטריחיה
יורשים אם מתאלמן: לעולם איפוך
קמיפא. ודקשיא לך דרצנן ארצנן
לא תיקשי דטעמיהו דרצנן כמזבה
לאו משום דחיישין לפירעון דמאן
דפרע וזהר ליה שטרלא לאלמר קרע
ליה אללא משום דחיישין לשמי כמזבחה
שמא חזר וכמה לה כמזבה אחרת
שניה לאחר שנפלה זאת מידה. ואין
הבעל מודה דקמני לאו באומר פרעמי
אללא באומר אל תחזור לה שיש צידה
אחרת ותוציא על יורשי שטר אחר
שטר: מחלוקת. האי יחלוקו דקאמר
ר"ש [צ"ג] דמשמע חולקין צויה. כך
שמעמי משום ר' יתכן צ"ר מנחם
וגרסה צעני: ושניהם אדוקים
בסוף. כלומר או שניהם אדוקין
במורף. ומורף גילוי של שטר מקום
הלוה והמלוה והמעוט והזמן טופס
שאר כל לשון השטר: זה נוטל כו'.
דמאי דתפסי דדייה הוא דקתני לעיל)
זה נוטל עד מקום שידו מגעת כו'.
ולקמן מפרש למאי מיבעי ליה: ואפי'
אחד אדוק כו'. צמניה: והא סניא
עד מקום שידו מגעת. שלו: דקאי
סוף צי מלעי. ומר אמר חדא ומר
אמר חדא ולא פליגי: לדמי. מעלין
דמיים כמה תורף יפה מה טופס:
שטר אדוק ציה זמן כמה שוה.
דמורף עדיף מטופס דאית ציה מקום
הזמן דאילו שם המלוה והלוה והמעוט
כמוזין אף בטופס שרין לחזור
מעניינו של שטר בשטיה אחרונה
והוא עיקר דמתן (ב"ב דף קס"ה):
כמוז צו [נלמעלה מנה ומלמעלה
מאחסי] מלמעלה מאחסי ומלמעלה
מנה הכל הולך אחר התחמון אללא
וזמן לא מיהדר. ואי משום חתימת
עדים דהוא תחת הטופס הא אית ליה
לרשב"ג. מודה בשטר שכתבו אין לרין
לקיימו והאי מודה שכתבו הוא:
דחזיא

מאי שנא ליד דיין. מאיש אחר: הכי קאמר ואחר. שאינו לא לזה
ולא מלוה: שמאל שטר שנפל. כבר ליד הדיין, ומאי ניחא הך נפילה
דכתיב ציה הנפק: לא יוציאו מידו. לא לזה ולא מלוה עד שיצא
אלהו או עדים שרלו מיד מי נפל: לפירעון. שמא אמת טוען
הלוה שפרעו: ורבי יוסי לא חייש
לפירעון. דמאן דמהדרי ליה שטר
פרוע לאלמר וזכי ציה לקורעו ולא
משהי ליה: שהבעל מודה. שלא נמן
לה כמזבחה: אין הבעל מודה. שאמר
פרעמי ומדיי נפל: עודה תחת בעלה.
שלא גרשה: יחזיר לאשה. דלא עביד
איניש ליתן כמזבה קודם גירושין:
לרבי אספסה. מעות לרבות או
כספים מסר לה ליחוד כמזבחה
כשנשאה או לאחר מכאן שלא יטריחיה
יורשים אם מתאלמן: לעולם איפוך
קמיפא. ודקשיא לך דרצנן ארצנן
לא תיקשי דטעמיהו דרצנן כמזבה
לאו משום דחיישין לפירעון דמאן
דפרע וזהר ליה שטרלא לאלמר קרע
ליה אללא משום דחיישין לשמי כמזבחה
שמא חזר וכמה לה כמזבה אחרת
שניה לאחר שנפלה זאת מידה. ואין
הבעל מודה דקמני לאו באומר פרעמי
אללא באומר אל תחזור לה שיש צידה
אחרת ותוציא על יורשי שטר אחר
שטר: מחלוקת. האי יחלוקו דקאמר
ר"ש [צ"ג] דמשמע חולקין צויה. כך
שמעמי משום ר' יתכן צ"ר מנחם
וגרסה צעני: ושניהם אדוקים
בסוף. כלומר או שניהם אדוקין
במורף. ומורף גילוי של שטר מקום
הלוה והמלוה והמעוט והזמן טופס
שאר כל לשון השטר: זה נוטל כו'.
דמאי דתפסי דדייה הוא דקתני לעיל)
זה נוטל עד מקום שידו מגעת כו'.
ולקמן מפרש למאי מיבעי ליה: ואפי'
אחד אדוק כו'. צמניה: והא סניא
עד מקום שידו מגעת. שלו: דקאי
סוף צי מלעי. ומר אמר חדא ומר
אמר חדא ולא פליגי: לדמי. מעלין
דמיים כמה תורף יפה מה טופס:
שטר אדוק ציה זמן כמה שוה.
דמורף עדיף מטופס דאית ציה מקום
הזמן דאילו שם המלוה והלוה והמעוט
כמוזין אף בטופס שרין לחזור
מעניינו של שטר בשטיה אחרונה
והוא עיקר דמתן (ב"ב דף קס"ה):
כמוז צו [נלמעלה מנה ומלמעלה
מאחסי] מלמעלה מאחסי ומלמעלה
מנה הכל הולך אחר התחמון אללא
וזמן לא מיהדר. ואי משום חתימת
עדים דהוא תחת הטופס הא אית ליה
לרשב"ג. מודה בשטר שכתבו אין לרין
לקיימו והאי מודה שכתבו הוא:
דחזיא

ליה היאך דביני ביני ויחלוקו נמי דאמרן לרבי דאי לא תיבוא הכי
שנים אוהזין בטלית הכי נמי דפלגי הא אפסדה הא לא קשיא
דחזיא

דחזיא
הוא חזיא בתורתו. ומקשי', וכו' ר' יוסי לא חייש לפירעון. והניגא, מצא כותבת אשה בשוק. בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה, אין הבעל מודה לא יחזיר לא לזה ולא לזה. ור' יוסי [אמרן] עודה תחת בעלה יחזיר לאשה, ונתאמרה לא נתגרשה לא יחזיר לא לזה ולא לזה. ופריך רבינא דהוא בתרא, אפי' ואימא הכי, נפל ליד הדיין, נמן שכתבו בו קיום ב"ד, לא יוציאו עולמית, דברי ר' יוסי. והכמי אומי' שטר ר' יוסי. וטעמ' דרבנן התם (ואמ') [דאמרן] לא יחזיר לא לזה ולא לזה, לאו משום דחייש לפירעון, אלא משום דחייש לשתי כותבות. ור' יוסי לשתי כותבות לא חייש.

16 [ג"ל לזו], ח' חבת
קמייתא, ליתא בבתי,
רבי' שטמ"ק, א [ע'
מקום ונזכר: ד"ה שאין
לס', ד [לקמן ק.],
ס [לקמן יג. צ"ק מנ':
צ"ב ע"י: ו] ו [ע' ארין
כו.], ו [ע' א"א], ו [לקמן
ג.], ו [דפריקין ה"א],

הגהות הב"ח
(א) ג' והיכי דמי כגון
דכתב ציה הנפק: (ב) שם
יחזיר לאשה דברי ר' יוסי
שר"י אומר:

גליון הש"ס
הרמ"ה ב"ן אבן אבן
ובפאתים משתעבדי. ע'
לקמן ח' ע"א מדיה
הטעון:

מוסף רש"י
א"ל פלוג הכי. נול אשה
מפוי שאפליג ואפי' מפוי
(לקמן ח').

מוסף תוספות
א. ואתי למיטרף לקוחות
שלא כדון מיטס ועד
תשרי. ר"פ. ב. בשטרי
אקנייתא ששעבד לה כל
נכסיו מהיום אפילו לא
ישיאה. מוס' ה"א"ש.
ג. מחלוקת לשון חולקה.
מוס' ה"א"ש. ד. כהניא
דאמרוני בעלמא (ביק ט.)
בטלה מחלוקת. היע"ב.
ה. כלומר הא דפלגי
תנאי לעיל היינו
בששניהם אדוקים בטופס
או בתורף. מוס' ה"א"ש.
ו. [אלא] בשכתוב למעלה
משטה אחרונה. היע"ב.
ז. שהתורף כשר בלא
עדים משום מוס' ה"א"ש.
ח. וכגון שיש עדי מסירה.
מוס' ה"א"ש. ט. כמו
שכשר בלא זמן ולכן יש
יפוי כח לאורו שהעדים
בידו כדאמרי' האכ לאורו
שהזמן בידו. מוס' ה"א"ש.

א [לעיל:ג.] ט [לעיל:ג.]
א [לעיל:ג.] ט [לעיל:ג.]
ט: מרים פת: א [לעיל:ג.]
ג: ע"ש זיק עמ: א
ו [לעיל:ג.] ט [לעיל:ג.]
למח: ח בבתי נוסף,
הרש: ט [לעיל:ג.]
ו [לעיל:ג.] ט [לעיל:ג.]
מב: א [לעיל:ג.] ט [לעיל:ג.]
הרש וכו'. יב"ק,

הנהגות הב"ח

א [לעיל:ג.] ט [לעיל:ג.]
דאמרי: מנו:

גליון הש"ס

גמ' אבר רבא ליליא.
עין למח דף י"א ט"ס
ד"ה ארמייה ונמריה דף
ל"ז ע"ב כ"ח ד"ה אמר
רבא:

מוסף רש"י

אם היהח טלית מוזהבת
חולקין. כלומר אפילו היא
מחבתת חולקין (ע"ל:ו.)
במקח וממכר. קניניה
מינ פלוגיה א"ל. ליהוי
כמשבי אבידה וליפטור.
זו שפיעה דמן המלא
את המלאה לא יטעו וכו'
ד"ה א"ל ארמייה
קא מעריס. דלמחיה
גמלון. (ט"ס.)

רבינו חננאל

כיון שהעמיד רב פאפ
משנינו דקתני יחולקין
ברפסתי לה בברכשתא,
דיקדק רמי בר חמא ואמ'
זאת אומרת המגביה
מציאה לחבירו קנה
חבירו. רבא אמ' ליעלם
לא קנה. ומתני' היינו
טעמ', מינו דוכי לנפשיה
זכי נמי לחבריה. תרע.
דאלו האומ' לחבירו צא
וגנוב לי פטור המשלח,
דקימי' לן אין שלח דלבר
עבירה. ואלו שותפין
שגנוב חיבין. ושקלי
רטי' בה ואסי' דוקי
דרמי בר חמא מיספא
דמתני'. בוסן שהן מורין
או שיש להן עדים. [כ]
שניהם [ב]יחד מצאיה
[ג]שנין.
[ב]ברכשתא. חולקין בלא
ש"מ המגביה
מציאה לחבירו קנה
חבירו. דהא תרייהו
מסייעי להדרי בעידנא
דמגביה לה. ורבא אמ' לך
שני הכא מנו דוכי לנפשיה
זכי נמי לחבריה. וקימי' בה
כרמי בר חמא. והוא דאמ'
ליה זכי לי. דהא ר' יוחנן
קאי כוותיה ואמ' המגביה
מציאה לחבירו קנה
חבירו. ואם יקשה לך הא
דתן היה רכוב על גבי
בהמה וכו', התם באומ'
תנה לי ולא אמ' וכה לי.
היו שניהם יורבין על גבי
בהמה וכו'.

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ה.

דחויא לקטנים. ופריך דטלית מוזהבת לא עבדי לקטנים ול"ג
דחויא לתרייהו דל"ג מאי פריך מטלית מוזהבת:

ושותפין שגנובו. פי' בקונטרס שהוליא לדעתו ולדעת חבירו
כדלמא צב"ק (דף ע"א: א) ואין נראה להסתם צב"מיה

איידי ונביחה אפי' אמר לא וטבח
לי חייב דדרשין (שם דף ע"א.) תחת
לכנות השליח אלא שותפין שגנובו
שהגביהו שניהם: א

ומאי מנו מנו דשני חרשין. תימה
מנלן דלמא תרי מנו לא
אמרי' דצ' חרשין דקנו היינו מטעם
מגו דוכי לנפשיה זכי נמי לנצריה:

אלא מסיפא זה אומר בזה שרי
וזה אומר חציה שלי. אית
דל"ג הכא הא מו למה לי דממשה
גופה קא דייק דקאמר חליה שלי
והיינו שהגביה עם חבירו ו' ולפי דבריו
לא יטול כלום אלא ודאי מגביה מציאה
לחבירו וזה ופריך ממאי דמציאה
דלמא צמק וממכר והוא הדין דהוה
מני למדתי דהא דלמך חליה שלי
כגון דלמך תפסמיה חליה צדי' או
הגבסהי כולה' לקנות חליה אצל עדיין
היה מדקדק מיתורא דמתני' לך
דמי ליה דלפי' מיתורא אינו יכול
לדקדק ולספרי' נגריס הא מו למה
לי י"ל דמשום דמגופא דמתני' לא מני
למדק דכפרישית אך קשה אמאי קאמר
דלמא צמק וממכר א' אפילו מיידי
דמציאה מני לחויי כדלמי וי"ל
דצוקת ממאי דמציאה דלהכי לא
מוקמת צמק וממכר משום דלא
משכחת חידוש אלא צמגביה מציאה
לחבירו כי נמי איידי צמק וממכר
יש חידוש דלא נימא משיב אציה
הוא וה"ה אם מיידי דמציאה לא יוכל
להוכיח כלום:

וכי תימא מאי שנא משני חרשין דעלמא התם תיקינו להו רבנן דלא איתי
לאנצויי הכא מימר אמר פקח לא קני אלא אקני אמר ליה רב אחא בריה
דרב אדא לרב אשי דיוקיה דרמי בר חמא מהיכא אי נימא מרישא שנים
אוהזין בטלית התם האי קאמר כולה שלי ואנא אנבהתה כולה והאי אמר
כולה שלי ואנא אנבהתה כולה אלא מהא דקתני זה אומר כולה שלי וזה
אומר כולה שלי הא תו למה לי אלא ממשנה יתירה שמע מינה המגביה
מציאה לחבירו קנה חבירו והא אוקימנא ר' רישא במציאה וסיפא במקח
וממכר אלא מסיפא זה אומר כולה שלי וזה אומר חציה שלי הא תו למה
לי אלא ממשנה יתירה שמע מינה המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו וממאי
דבמציאה דלמא במקח וממכר וכי תימא אי במקח וממכר מאי למימרא
איצטריך סלקא דעתך דאמינא האי דקאמר חציה שלי להוי כמשבי אבידה
ולפטור קמשמע לן דהאי איערומי קא מערים סבר אי אמינא כולה שלי
בעינא אשתבועי אימא הכי דאהוי כמשבי אבידה ואיפטור אלא מהא היו
שנים רוכבין על גבי בהמה הא תו למה לי אלא ממשנה יתירה שמע מינה
המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו ודלמא הא קמשמע לן דרוכב נמי קני
אלא מסיפא בזמן שהן מורין או שיש להן עדים חולקין בלא שבועה
במאי אי במקח וממכר צריכא למימר אלא לאו במציאה ושמע מינה
המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו ורבא אמר לך מגו דוכי לנפשיה
זכי נמי לחבריה: היו שנים רוכבין: אמר רב יוסף אמר לי רב יהודה
שמעית

המוטל בספק וחולקין בשבועה משום שלא יאה כל אחד ואחד הולך ותוקף כדלמרי' לעיל (דף ג.) הא שמענא ליה מרישא: להוי
כמשיב אציה. מדהוה מני למימר כולה שלי ואמר חציה שלי: וליפטור. משבועה: ממשה יסיה ר'ו. כדפרישית: דרכו קני. ואע"ג
דלא משיב הוא שאינה זון ממקומה שאין מנהיגה דרגליו: לריגא למימר. דהיכא ללקוחה צין שניהם שיתלקוהו בלא שבועה: אלא לאו
במציאה. ואיצטריך לאשמעינן שאין אחד יכול לחטופה המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו: ורבא אמר לך. דעלמא היכא דלא נתכוין המגביה
לזכות בה לא קנה חבירו ומשנה יתירה דמתני' אשמעינן המגביה מציאה לו ולחבירו קנה אף חבירו דמנו דוכי לנפשיה זכי נמי לחבריה:
שמעית

דחויא לזני מלכיס. לזניס קטנים: זאת אומרת. מתני' דקמני
שנים שהגביהו מציאה קנאוה ויחלוקו וכשמגביה מגביה לעת שיקנה
בה חבירו חליה ש"מ המגביה מציאה כו'. ולקמיה פריך דיוקא דרמי
בר חמא מהיכא מחיו צבא ממשנתנו הוא למד כן: ולא יקנה לא
זה ולא זה. וכל הויה יפטורה מידם:

לעולם אימא לך לא קנה חבירו.
היכא דמגביה לא נתכוין לקנות
בה כלום. וטעמא אמר לקמן (דף י.)
דהו תופס לזבל חוב צמקוס כו':
הכא. דקמני צמתני שנים שהגביהו
מציאה קנו מגו דוכי לנפשיה זכי נמי
לנצריה: פדע. דלפי' אמר לא קנה
חבירו היכא דהגביה כולה לדעת
חבירו הכא דהגביה לעצמו ולחבירו
קני משום מנו: פטור. המשלח פטור
מנשלוס כפל דק"ל אין שליח לדבר
עבירה להתחייב שולחו אלא שליח
דדברי הרב ודברי התלמוד דברי מי
שומעין: וחינו שותפין שגנובו.
והאחד הוציאה מרשות צעלים
לדעמו ולדעת חבירו אמרינן צבא
קמא (דף ע"א: ע"ב) דחייבין: השפא
דאמרס מגו. דוכי לנפשיה כו' חרש
ופקח שהגביהו מציאה קנאוה אע"פ
שהגביה של חרש אינה הגביה לקנות
אלא מפני דרכי שלום דמתן (גיטין
דף ע"א: ט) א חרש שטעה וקטן יש בהן גול
מפני דרכי שלום אפילו הכי אמר
מגו דוכי לנפשיה כו': צעלמא חרש
קני דקא מגבה לה צן דעס. לראשה
השני לצורך שניהם וראשו של כל
חרש לגבי חרש מיהא הויה הגביה
דמתקן ליה מפני דרכי שלום אלא
פקח צמאי קני לגבי פקח הוה ראשה
שהגביה חרש כמנומ' על גבי קרקע
דהגביה דחרש לא קניא אלא מדרכי
שלום צעלמא: ומאי מגו. איכא
למימר הכא דקאמר השפא דאמרס
מגו אמרינן מגו וחרש אמאי קני
הא לא זכי פקח לנפשיה דנימא
דוכי נמי לנצריה ולא הויה הגביה
דפקח הגביה: אס סמאל לומר.
כלומר אפי' אס סמאל לומר המגביה
מציאה לחבירו כו': הכא אדעפא

דחויא לקטנים והא דאמר רבא אם היתה
טלית מוזהבת חולקין ה"ג דפלגי לה הא
אפסודה הא לא קשיא דחויא לבני מלכים
והא דתנן הו שנים רוכבין על גבי בהמה
וכו' הכי נמי דפלגי לה הא אפסודה בשלמא
טהורה חויא לבשר אלא במאה הא אפסודה
אלא לרמי הכא נמי לרמי אמר רמי בר
חמא זאת אומרת א המגביה מציאה לחבירו
קנה חבירו דאי סלקא דעתך לא קנה חבירו
תיעשה זו כמי שמונחת על גבי קרקע וזו
כמי שמונחת על גבי קרקע ולא יקנה לא זה
ולא זה אלא לאו ש"מ המגביה מציאה
לחבירו קנה חבירו אמר רבא לעולם אימא
לך המגביה מציאה לחבירו לא קנה חבירו
והכא היינו טעמא מנו דוכי לנפשיה זכי
נמי לחבריה תדע שאילו אמר לשלוחו צא
וגנוב לי וגנב פטור ו' ושותפין שגנובו חיבין
מאי טעמא לאו משום דאמרינן מגו דוכי
לנפשיה זכי נמי לחבריה ש"מ אמר רבא
השתא דאמרס א אמרינן מגו חרש ופקח
שהגביהו מציאה מתוך שקנה חרש קנה
פקח בשלמא חרש קנה דקא מגבה ליה בן
דעת אלא פקח במאי קנה אלא אימא חרש
קנה פקח לא קנה ומאי מגו מגו דשני
חרשין בעלמא קנו האי נמי קני האי מאי
אם תמצא לומר המגביה מציאה לחבירו
קנה חבירו הני מילי היכא דקא מגבה ליה
אדעתא דחבריה האי אדעתא דגדיה קא
מגבה ליה איהו לא קני לאחרניי מקני אלא
אימא ימתוך שלא קנה פקח לא קנה חרש

עין מושפא
גר מצוה

ג א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטוען ה"י י סג
עשין זה טושיע ח"מ סי'
קנה סעף ד:
ג ב מ"י פ"ו מהלכות
אציה ה"י ג סג
עשין עד טושיע ח"מ סי'
רפט סעף ה:
ג ב מ"י פ"ו מהל'
גביה ה"י ד סג
עשין עא טושיע ח"מ סי':
ג ב ד מ"י פ"ו מהל'
גביה וציה ה"י ד
סג עשין עד טושיע ח"מ
סי' רפט סעף ד:

מוסף תוספות

א. פי' לפירושו דאמרי'
בפרק מרובה שותפין
שטבח לדעת חברו שניהם
חיבין. ר"ן. ב. חיבין.
מיידי. טוס' סוף ג. ואל'
אמרינן כיון שאין אדם
זוכה לחבירו בגביה
תעשה זו כמי שמונחת
ע"ג קרקע וזו כמי
שמונחת ע"ג קרקע ולא
יקנה לא זה ולא לזה
שמעת מינה אמרינן מינו
דוכי לנפשיה זכי נמי
לחבריה. ר"ן. ד. הא לא
מוכח מיתורא. אלא. ר"פ.
ה. וקאמרינן טול רביעי
מספק. ואם היינו יודעים
שאומר אמת יטול החצי.
ר"פ. ו. שמתחילה אהו
כירו עד החצי. מריס.
ומאי דתפיס כמאן דספיק
דמי וכהו בה מיד אלא
שחברו לא הניח אותו
החצי בידו. רע"ב. ואל'
נחבנותיה אלא. טוס' סוף.
ו. דאלמא כל היכא
דמוקמת לה במציאה א"א
לומר שקנו אלא כשאמר
המגביה מציאה לחבירו
קנה חבירו. ואמאי.
רע"ב.

שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ט.

עין מושפט
נר מצוה

כב א מיי פייז מהל
אכדה הל' ה ועי
צהגות וממ' סמנ עשין
עד טוש"ע ח"מ סי' רעא
ספ"ח:
כג ב ג מיי שם הל' ז
טוש"ע שם ספ"ח ז:
כד ד ה טוש"ע ח"מ סי'
רסט ספ"ח ה' א"ש:
כה ו ז מיי פ"ב מהל'
מכירה הל' י ועין
נמ"מ סמנ עשין פב
טוש"ע ח"מ סי' קלו ספ"ח
ה:

מוסף תוספות

א. אלא דמירישא עדיפא
ליה לאקשווי לה רבינא.
ב. דהיינו משיכה גזורה.
ג. מוס' ה"ל"ט ז' ופשיט
דאיכא לתרזיז זה קנה
חמור ודמי מוסרה ואיכא
למימר הכי ואיכא למימר
הכי הילכך לא איפשיט
בעיא דר' אלעזר. מוס'
ה"ל"ט ד' (ואיכ"ן אמאי
לא קנה רכוב בחד"ש חצי
מוסירה (י"ל). מוס'
ה"ל"ט ו'. דהיינו מילתא
דר' אבהו גופא ומה טעם
פשוט לו זה יותר מזה.
ד. אבהו גופא ומה טעם
מאתר שתקנה לפל ראשה
ה"ל"ט ז' (ואמאי
האחר לארץ ואין כאן
הגבהה, ואע"ג שכחמו
היתה באורי קודם
שהגיע לארץ לא מיקרי
כי האי גונא הגבהה כיון
דטופל ליפול לארץ. מוס'
ה"ל"ט א'. אע"ג דמכחו
היו מוגבהין. מוס' ה"ל"ט.
ו. אפילו אם היה נזבל
לארץ היה מיקרי הגבהה
כיון. מוס' ה"ל"ט ט'. ולא
דמי לעני המנקה אדייה
אדורי והתם לא באו לירו
כלל. מוס' ה"ל"ט י'. אלא
דאמגבה ג' מפל הארץ.
מוס' ז' (ואיכ"ן אמאי
לטיבותא קני ארץ
לידו, או לא לירו אפי'
דרך ירידה. מוס' ה"ל"ט.
י"ב. טעמא דקני משום
שהבהמה הולכת כשהוא
רוכב עליה וה"ל כאילו
מושכה ומתנייה וכו',
ובשדה לא יפסקיה
ועבריה והיא הולכת
מחמת רכיבתו ומשום הכי
קנה. מיומם ליעב"א.

מושך ומנהיג אין אבל רכוב א"א. תימה מנ"ל דלמא כ"ש רכוב
דמפיק ציה ואי משום דשיירה אטו בכל דוכמי תנא
כולהו קניינין וי"ל דממשנה ימיר' קדייק דליערביניהו ולתניניהו שנים
שהיו מושכין או מנהיגים צין בגמל צין צממור ותו לא מדקתני
צילשנא ימירא ש"מ דלמעוטי רכוב
אמא והיינו דפרקיך צתר הכי
וליערביניהו ולתניניהו ול"מ לעולם
מנ"ל למעוטי רכוב דלמא הא דלא
ערביניהו כדי לאשמעינן דמשיכה
אורחא צגמל והנהגה צממור ואפ"ה
אחד מושך ואחד מנהיג צגמל לא
מצטל משיכה דאורחא צגמל את
הנהגה דלאו אורחא וכן צממור
איפכא ולכן תנא צתר הכי אחד
מושך ואחד מנהיג ולא למעוטי
רכוב צין שישמענו שמשיכה
והנהגה שניהם קנו צגמל וצממור
פשיטא שאין אחד מצטל צצירו משום
דהאי אורחיה והאי לאו אורחיה אבל
צממור' משמענו שפיר שאין מצטל
רכוב צממור צרגליו את מנהיג
למודיה לפי שיש צרכו כל מה שיש
צמנהיג ועוד דמפיק ציה: **א"י הכי**
ציערביניהו וצתניניהו. לפי מאי דס"ד
דרכוב קני ומשיכה והנהגה צין צגמל
צין צממור צמדה זו קנה אתמא
למעוטי שום קנין אחר או רכוב
צמקום מנהיג: **א"י הכי היינו ר'**
יהודה. הוה מנ"ל לאקשווי מגופה דקתני
או שהיה אחד מושך ואחד מנהיג
ש"מ צדחד לז קני' א: **ונקני נמי**
רכוב צמוסירה. אי גרסינן אי הכי
ה"פ אי אמרת צשלמא כשאין מנהיג
צרגליו ורכוב קני צהמהה משום
דמפיק צה א"ש דלא קני מוסירה
צצמטלטלין ולא שייך קנין של מוסירה
אלא צהגבהה או משיכה אלל אי הכי
מייירי צמנהיג צרגליו לנקני מני
מוסירה צמשיכת צהמהה אי אמרינן
משוך צהמה זו וקני כלים שעליה קני
דלקמן מציעתא לן אי קני אי לא
קני ליפשוט מהכא דלא מהני א:
והשא"ל קנה ר"א וה ר"א וה.
ואפילו אי אמרינן משוך

צמדה זו. לקמיה מפרש למעוטי מאי: אי הכי דלמא קמא
איפכא קני אמאי קתני משיכה צגמל והנהגה צממור ליערביניהו
וכו' מושכין ומנהיגין: **איכא חד זד דלא קני**. להכי לא מני למתני
צמרוייהו משיכה והנהגה ותנא הכי מושכין צגמל ומנהיגין צממור
או שהיה אחד מושך ואחד מנהיג
צאלד מהן אורו שדרכו צשניהם:
צמדה הוא. קס"ד צמשיכה או
צהנהגה צין צגמל צין צממור: **אחד**
פוסם צמוסירה. ואינו מנהיג: ש"מ
רכוב קני. שלא צמקום מנהיג וכיון
דשלא צמקום מנהיג קני כוליה
צמקום מנהיג פלגי: **נקני נמי רכוב**
צמוסירה. שצראש צממור שהוא
צמשיכה צין צגמל צין צממור: **אחד**
צמקום מנהיג. ואינו מנהיג: ש"מ
רכוב קני. שלא צמקום מנהיג וכיון
דשלא צמקום מנהיג קני כוליה
צמקום מנהיג פלגי: **נקני נמי רכוב**
צמוסירה. שצראש צממור שהוא
צמשיכה צין צגמל צין צממור דמי: **צשלמא**
רכוב. מניט למימר דקנה צהגבהה
צצירו שהגביה ראשו השני מן הקרקע
דקא מנגבה לה צן דעת: **אלא פוסם**
צמוסירה צמאי קני. פלגא והלא ראשה
השני מונח צמקומו והגבהה הפקק לא
קניא עד דעקר לכוליה: **האי מאי**.
דקא אמרת הגבהה מופס צמוסירה
לא הויה הגבהה לדדייה והויה הגבהה
לאחרניו אפילו אם תימני לומר כו':
וצני פניה. קניצ"ל צלע"ז מנה
צצראש צממור וצממור דמי: מה
שפוסם צירו. דמה צצמון ידו הו
מגביה לגמרי: לא זה ולא זה. והלא
למוטפו ימוטף: **דקסני**. זה קנה
חמור זה קנה מוסירה אפי' צית
פניה של חמור: **הואיל ויכול**
התפוס צמוסירה למוטפו צת וינתק
מראש צממור ויצילו אללו דהואיל
וראש צממור צציה נוח להציאה
אללו צנתיקה אחת: צרוסא היא.
דע"ג דיכול לנתק לאו הגבהה
היא: חליה על גב צעמוד. דכיון
צצמקום צציה הוה האוחזה צראשה
השני נוח לו לנתק ולהציאה אללו
דלא מחסר הגבהה: **הכי נמי דקמא**
קני דמני אגבהה קניא כולה משום
דיכול לנתקה. אם כן יש חילוק
צשנים שהגביה מליאה זה מכאן זה
מכאן צין מקום צציה מוקם מן
דאיכא דשני ראשה מונחים צצרקע
אין הגבהה של ראשון קונה כולה
השני נוח לו לנתק ולהציאה אללו
שאינו יכול לנתקו ולהציאה אללו ממוך
שהוא ארוך ומונח צצרקע כל מה
שהוא נמוך ומושכו אחריו נגרך
הוא על גבי צצרקע והיכא דלחד קני
מראשה צציה כגון צראש צממור
או על גבי עמוד המגביה צמלה
ראש שעל גבי צצרקע קונה כולה ואין
לא אשכחן תנא דמפליג: **רכוב צדה**.
צהמה של מליאה קונה אלל לא צעיר
וטעמא מפרש לקמיה ומנהיג אף צעיר
קנה וכ"ש צדה. ש"מ רכוב לחודיה
קני כו': אין דרכן. משום צניעותא:
ואי

16 בבתי צ צד אחר קנה.
ועיי' ברש"י, צ (לעיל
ז, א) ס"א צדוחא ועיי'
פסחים יא. צגליו להחייבין
ועי' רש"י, ד) פי צמקום
שעטו צממס ולא דבר
הלכה לא ריה לגומס
ולומר טעו אלל אמרי
צרוסא היא כומר דעת
מלימת היא. ערוך ערך נר
ד) (ס) מכאן עד א"ה
רכוב ליאת צממה כתי'
ועי' תוספות הרא"ש,
1) בבתי נוסף: אי
צמציאה הי"נ דקנה אלא
הכא במקח וכו', 1) עיי'
המכת מנוח בהגהות
1) במקום (1) במקום
כו' צ"ל כולה. פור"י,
1) ונ"ע ח"מ צממות ל:
ד"ה וזו דלא מני'.

לעוי רש"י
קובצי"ל (קובצי"א).
דחמת ראש, רסן.

מוסף רש"י
אם תימני לומר
המגביה
לחבירו. כולמא אפילו אם
מחל לומר המגביה כו'
(ועיי' ח. ו) ובתי גמיה.
צית ראשה ולמיה (שבת
נא) צית ראש של אפסר
(סוסה ח. וראה לקטו צ, ז).

רבינו חננאל
פי איכא חד צד דלא קני,
יש מי שאומ' משיכה
צממור לא קנה, אבל בגמל
צין במשיכה צין בהנהגה
קנה. ויש מי שאומ' הנהגה
בגמל לא קנה, אבל חמור
צין במשיכה צין בהנהגה
קנה. פי פניה, וצניעות של
מוסרה הנתונת לה על
לחיה ועל פדחתה. מוטיא
דשעקתא. מלית מונחת על
הקרקע וצציה על גבי
עמוד, ובא אחר והגביה
צציה על הקרקע, ובא
אחר והגביה צציה של
גבי עמוד... רכוב אי קני
או לא קני, ח"ש, ר' אליעזר
אומ', ורכב בשדה קנה
וכו', ודחי' התם צמנהיג
צרגליו. אי הכי היינו
מנהיג, ופרקי' תרי גווי
מנהיג. ואסקי' במקח
וממכר אי אמ' ליה קני
כדרך שבני אדם קונין.

על ידו הואיל וסופו ליפול וי"ל דשאני הכא
השני לארץ' ושלחיה סילוח הקן (חולין דף קמא):
קלת מפריחם למעלה לכך (קני' א': א"י הכי רכוב בעיר מאי טעמא ר"א קני. אי גרסינן א"ה ה"פ אי אמרת צשלמא לא מייירי צמנהיג
צרגליו צ"ל לכך צעיר לא קני דלא אולא מחמתיה לפי שיש צני אדם שצדברים יחד וש כמה צצרים צצמנע דכריס אלל אי אמרינן צמנהיג
צרגליו א"כ אולא מחמתיה טובא וצמאי לא קני:

מוסף